

„NE TOLIKO!“

„Kako se človek izpremeni z leti!“ so mi pripomnili Korenov ded, ko so svojemu vnukcu Jožku namazali debelo plast medu na kos rženega kruha.

„Vidiš!“ so mi dejali, „zdaj me najbolj veseli, če naredim komu veselje s tem, da mu kaj dam iz rok. Sam skoro nikdar ne pokusim medu; rad ga pa dam takimle otročičem. Če potem opazujem, kako jim gre v slast, je to moje največje veselje.“

Ko sem bil pa mlad deček, sem bil pa čisto drugačen. Tedaj sem imel pa vse najrajši sam, in silno težko mi je bilo, komu odstopiti kaj dobrega. Skoro solze so mi stopile v oči, ako kdaj le ni bilo drugače, da sem moral komu podariti kaj svojega.

Še zdaj se dobro spominjam, kako me je zabolelo, ko mi je Močnikov Matijec le predaleč zasadil svoje ostre zobe v potico, nadebelo namazano z medom.

Moj oče — Bog jim daj nebesa, če jih še nimajo! — so imeli tudi čebele. Ravno tu je stal uljnjak kot sedaj; samo še večji je bil. Saj je čebela tedaj bolj nosila; bila je pač drugačna paša. Odkar so opustili rdečo ajdo in vpeljali sivo rusko — odtedaj ni več pravega medenega leta.

Nekega popoldne proti jeseni so odpirali moj oče panje in ogledovali zalogo. Jaz seveda sem stal poleg njih in verno ogledoval čebelno zalego, panj za panjem.

Oče so menda menili, da me mika med. Zato so mi dejali, ko so opazili pripraven sat: „No: Tinče, skoči, skoči, do matere, da ti odrežejo kos potice, jaz ti jo pa namažem z medom.“

Četudi nisem pričakoval tega, vendar ni mi bilo treba dvakrat reči. V dveh skokih sem bil v hiši pri materi z očetovim naročilom.

V dveh skokih sem bil zopet pri očetu v čebelnjaku z lepim kosom v roki.

„Na, pa tukaj ne boš jedel, kjer je vse polno čebel. Bi ti vedno sedale na med. Pojdi v hišo, gori

„Ne toliko!“

boš imel mir,“ so mi veleli oče, ko so mi dali z medom pomazani kos.

Oj, pa tudi v hiši ni bilo miru. Res, čebel ni bilo — toda komaj stopim v hišo, že pride za menoj prav pravi čmrlj v podobi Močnikovega Matijca. Prišel je póme, da bi šla skupaj v šolo. Jaz sem hodil šele prvič v šolo in sem bil majhen; zato so me izročili naša mati njemu, da bi me varoval, da bi se ne izgubil v trgu, ali da bi me kdo ne tepel ali mi še kaj vzal ali raztrgal.

Pri Močnikovih so bili revni. Kaj boljšega kot močnik je pri njih menda redkokdaj prišlo na mizo, in najbrže so jim zato rekali pri Močnikovih. Močnikov Matijec je bil sicer potegnjen, toda droban deček, in kar na očeh se mu je poznalo, da po južini ni dosti manj lačen kot pred južino.

Ko zagleda Matijec lepi kos v moji roki, kar zapíči vanj oči. Vkobal se vsede k meni na stol in milo pravi: „Ti, Tinče, daj meni malo pokusiti!“

Jaz sem bil v veliki zadregi. Ne dal bi mu bil rad, ker sem sam komaj čakal, da vgriznem. Vendar naravnost tudi nisem mogel reči: Ne dam ti, — ko je bil pa Matijec moj varih.

„No, vsaj enkrat naj vgriznem, da pokusim,“ poprosi Matijec vdrugeč, ko vidi, da se obotavljam.

„No, pa daj!“ rečem jaz — „Pa samo enkrat!“

Tedaj pa odpre Matijec nastožaj svoja usta, in velik del mojega kosa so obsegli njegovi zobje. Lep zalagaj je odkrhníl od mojega kosa.

Mene je kar zbolelo pri srcu, in obupno sem vzkliknil: „Ne, Matijec! Kaj pa delaš? Ne toliko!“

Toda Matijec si ni storil mnogo iz mojega strahu. Vzel je odgrizeni kos iz ust in ga užival s slastjo. Mene je pa še danes sram pred samim seboj, če se domislím tega dogodka. Ko bi imel tedaj srce, kot ga imam danes, bi bil rekel: „Na, Matijec, ti imaš rad kruh z medom; doma ga nimaš, pa vzemi ta-le kos!“ Sam pa bi bil šel k materi in bi jim bil povedal: „Veste, mati, Močnikov Matijec je prišel póme, pa me je prosil medenega kruha, pa sem mu dal cel kos. Prosim, ako mi daste drugega.“ In mati bi mi bili dali

drugi kos, — prav gotovo bi mi ga bili dali, in jaz bi ga bil nesel k očetu v čebelnjak in bi jim bil povedal o lačnem Matijcu Močnikovem, in oče bi mi bili zopet namazali z medom in z Matijcem bi bila drobila vsak svoj kos in vesela bi bila oba.

K svoji sreči pa sem se od svojega očeta in matere naučil dobrotljivosti in usmiljenja in zdaj res ne občutim večjega veselja, kot to, če morem storiti komu kaj dobrega.

Zdaj spoznam resnico, ki jo je zapisal veliki apostol sv. Pavel:

„Mnogo blaženejše je dajati kot prejemati.“
Ferdinand Gregorec.

NEZGODA ZAVRŠČANOVEGA ŠIMNA.

Slika. — Spisal S. Svetina.

Zgodilo pa se je vse tako, kakor je tukaj zapisano.

Že prej so zvedeli ljudje, da pridejo v vas vojaki, in ženske so pretresavale to važno novico pri vaškem vodnjaku. Važna novica je bila res to za našo vas, zakaj odkar ljudje pomnijo, ni bilo pri nas vojakov. Zdaj pa kar truma za trumo! Možaki so zmajevali z glavo, češ, da je to kazen božja; matere so strašile z vojaki neubogljive otroke. In pomagalo je to. Po vasi ni bilo več toliko vpitja, nepotrebnege tepeža, joka — skratka: postalo je mirno in vse je pričakovalo strahoma »hudih« vojakov.

Najbolj pa se je ustrašil vojakov Završčanov Šimen. Precej povem, zakaj.

Izmed vseh cibk, čopk in putk, kar jih je rahtalo in kokodajvalo na Završčanovem dvorišču, se je najbolj odlikovala Završčanova lepa Grahorka. Pa je bila ponižna in se ni bahala s svojo lepoto. Mirno je zobla in pobirala zrnje na dvorišču. Kadar so pri-